

คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากร
ว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1. การกิจหลัก	2
2. คำนิยม	2
3. พันธกิจ	2
บทที่ 2 การปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร	3
1. บุคลากรที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร	3
2. การดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการ กรมสรรพากร	3
3. ผลของการไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร	4
4. ช่องทางการแสดงความคิดเห็น/หารือ/ร้องเรียน	4
5. การส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร	4
บทที่ 3 คำอธิบายจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร	5
1. ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ	5
2. ความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	6
3. การยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง	7
4. การไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม	8
5. การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของประเทศ	9
6. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	9
7. การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	10

.....

บทที่ 1

บทนำ

ภารกิจหลักประการหนึ่งของกรมสรรพากร คือ การจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และถึงแม้จะเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าภาษีอากรที่จัดเก็บได้ก็เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ อันจะเป็นผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวมดีขึ้นตามลำดับ แต่ผู้จ่ายเงินเพื่อเสียภาษีอากรไม่ได้เห็น “ผลตอบแทน” อย่างชัดเจนเหมือนการจ่ายเงินเพื่อการอื่น เช่น ถ้าจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้า ก็จะได้สินค้าตอบแทนมา หรือจ่ายเงินเพื่อดูแลสุขภาพ ก็เชื่อว่าจะได้สุขภาพที่ดีตอบแทนมา หรือแม้กระทั่งการจ่ายเงินเพื่อทำบุญทำทาน ก็ยังได้ความรู้สึกเป็นสุขจาก “ผลบุญ” และเชื่อว่าจะได้รับ “ผลบุญ” ตอบแทน แต่การจ่ายเงินเพื่อเสียภาษีอากรนอกจากจะไม่เห็นผลตอบแทนที่ชัดเจนแล้ว ยังมีลักษณะเป็นการบังคับโดยกฎหมาย กล่าวคือบุคคลที่มีเงินได้หรือรายได้เข้าหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเสียภาษีอากร ก็จะต้องเสียภาษีอากรไม่ว่าจะเต็มใจหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น จึงเกิดความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงหรือหลบเลี่ยงการเสียภาษีอากร หรือเสียภาษีอากรให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผลที่ตามมาก็คือ ข้าราชการกรมสรรพากรจะต้องมุ่งเน้นไปทางการตรวจสอบมากกว่างานด้านอื่น อันอาจจะทำให้เกิดความกดดันกับทั้งผู้เสียภาษีอากรและบุคลากรของกรมสรรพากรเอง อีกทั้งข้าราชการกรมสรรพากรในฐานะเจ้าพนักงานประเมิน สามารถประเมินเรียกเก็บภาษีอากรจากผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรได้ตามกฎหมาย จึงเกี่ยวข้องกับการใช้ “อำนาจ” และ “ดุลพินิจ” ที่มีผลกระทบต่อผู้เสียภาษีอากรโดยตรงทั้งในด้านทรัพย์สินเงินทองและในด้านอารมณ์ความรู้สึกตอบสนอง

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น สิ่งหนึ่งที่เป็นความคาดหวังของกรมสรรพากรและผู้เสียภาษีอากร ก็คือการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมสรรพากร ว่าจะจะเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย มีความเที่ยงธรรม เป็นธรรม เสมอภาค ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ฯลฯ รวมถึงการให้บริการที่ดี เป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เช่น การอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยน้ำใจไมตรีและด้วยอัธยาศัยอันดี ตอบสนองต่อความประสงค์ของผู้เสียภาษีอากรในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ การให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้าง “ความสมัครใจในการเสียภาษี” ให้เพิ่มขึ้นจากเดิม อันจะเป็นการสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืน และขยายฐานภาษีได้มากขึ้น โดยมีพื้นฐานบนความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรกับผู้มีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร ทั้งยังจะเป็นการช่วยป้องกันการกระทำผิด การทุจริตและประพฤติมิชอบในอีกทางหนึ่ง จรรยาข้าราชการกรมสรรพากรจึงถูกกำหนดขึ้นมาโดยเป็นการหลอมรวมภารกิจหลัก วิสัยทัศน์ และค่านิยม ของกรมสรรพากร เข้าไว้ด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมสรรพากร

/ “ ภูมิ้อ...

“คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร” เป็น การอธิบายและแนะแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ซึ่งหากข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมสรรพากร ได้ศึกษาทำความเข้าใจแล้ว หากเห็นว่ามีส่วนใดควรแก้ไข เพิ่มเติมทั้งในตัวจรรยาและคู่มือ ก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้ตามช่องทางที่แสดงไว้ในหัวข้อถัดไป

ภารกิจหลักของกรมสรรพากร

กรมสรรพากรมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี การเสนอแนะและการใช้นโยบายทางภาษีอากรเพื่อให้ได้ภาษีตามเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเกิดความสนใจในการเสียภาษี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. เสนอแนะนโยบายการจัดเก็บภาษีต่อกระทรวงการคลัง
3. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่

กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ค่านิยม

มุ่งมั่นซื่อสัตย์

มุ่งมั่นจริยธรรม

มุ่งหมายความรับผิดชอบ

มุ่งเสริมความสามัคคี

มุ่งสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ

1. จัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามประมาณการ
2. ให้บริการและสร้างความสนใจในการเสียภาษี
3. เสนอแนะการใช้นโยบายทางภาษีอากรอย่างทั่วถึง เป็นธรรม สามารถใช้เป็นกลไกใน

การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การแข่งขันของประเทศ ต่อกระทรวงการคลัง

.....

บทที่ 2

การปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

1. บุคลากรที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

1. ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมสรรพากรทุกคน จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร แต่หากเห็นว่าข้อกำหนดใดไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติ ก็สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางช่องทางการแสดงความคิดเห็นที่ระบุไว้ในคู่มือฉบับนี้ได้

2. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะต้องไม่ประพฤติดนเฝ้าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งยังควรจะต้อง

- ศึกษา ทำความเข้าใจในจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ให้ถ่องแท้ และถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจผ่านต่อไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา
- เป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร
- กำกับ ดูแล และประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากรของผู้ใต้บังคับบัญชา
- ศึกษาหาวิธีการและดำเนินการป้องปราม และป้องกันการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

2. การดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

1. การคุ้มครองผู้ร้องเรียน/พยาน

ชื่อผู้ร้องเรียน/พยาน ถือเป็นความลับ และจะเปิดเผยเท่าที่จำเป็นโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเดือดร้อนเสียหายของผู้ร้องเรียน/พยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. การสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น

เมื่อมีการร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการผู้ใดว่ากระทำการฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร โดยปรากฏตัวผู้ร้องเรียน หรือมีหลักฐานตามสมควร หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่ามีการกระทำฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร กรมสรรพากรจะสั่งการให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริงในเบื้องต้นเพื่อพิจารณาว่ามีมูลตามข้อร้องเรียนกล่าวหาหรือไม่

3. การสอบสวน

เมื่อผลการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นปรากฏมีมูลว่ามีการฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร กรมสรรพากรจะสั่งการให้มีการสอบสวน โดยมีการแจ้งข้อร้องเรียนกล่าวหาให้แก่ผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหา และให้โอกาสชี้แจงแก้ข้อร้องเรียนกล่าวหา เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย

/4. การโต้แย้ง...

4. การโต้แย้งผลการพิจารณาวินิจฉัย

กรณีผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหาไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาวินิจฉัย ให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมกรมสรรพากร ภายใน 30 วันนับแต่วันรับทราบคำพิจารณาวินิจฉัย

3. ผลของการไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

ข้าราชการผู้ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากรที่ยังมิใช่ความผิดทางวินัย ถือเป็นความผิดเกี่ยวกับการรักษาราชการ ตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน และกรมสรรพากรจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นเข้ารับการพัฒนา ตามควรแก่กรณี

4. ช่องทางการแสดงความคิดเห็น/หารือ/ร้องเรียน

1. ผ่านผู้บังคับบัญชา

กรณีการแสดงความคิดเห็นร้องเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้แสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียน ส่งเรื่องต่อไปให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมสรรพากร

กรณีข้อหารือ หากผู้บังคับบัญชามีกรณีเป็นที่สงสัย ให้สอบถามไปที่กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมสรรพากร

2. ผ่านทาง E-mail ที่ sotoso@rd.go.th

3. ผ่านทางไปรษณีย์ โดยส่งไปที่กรมสรรพากร ชั้น 16 สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

4. ผ่านทางกระดานถามตอบ (web board) สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมสรรพากร

5. การส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

1. การฝึกอบรม

จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรจรรยาข้าราชการโดยตรง หรือจัดให้เป็นวิชาหนึ่งในการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งการสอดแทรกความรู้ด้านจรรยาในทุกหลักสูตรการฝึกอบรม

2. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนความรู้ด้านจรรยาข้าราชการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงต้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้เอกสารแผ่นพับ รวมถึงการจัดกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

.....

บทที่ 3

คำอธิบายจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร

“ข้าราชการ” ตามจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร หมายความว่ารวมถึงพนักงานราชการและลูกจ้างของกรมสรรพากรด้วย สำหรับกรณีตัวอย่างในบทนี้ ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่”

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่น ๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร พ.ศ.2553 ได้วางกรอบในการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติตนของข้าราชการกรมสรรพากรในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

ข้าราชการกรมสรรพากรพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ตระหนักและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง หน่วยงาน และต่อสังคม ดังนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตระหนักสำนึกในหน้าที่ โดยยึดหลักตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักจริยธรรมเหนือประโยชน์ส่วนตน

(2) ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายในระยะเวลาที่กรมสรรพากรกำหนด โดยไม่หวังหาผลประโยชน์ส่วนตน

(3) ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แนวทางปฏิบัติ โดยเคร่งครัด เช่น ไม่รับทำบัญชี ตรวจบัญชี รับเขียนคำอุทธรณ์ใด ๆ ให้คำปรึกษาในการหลีกเลี่ยงภาษีอากร เป็นต้น

(4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ อุทิศตน พร้อมรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง

คำอธิบาย

จุดมุ่งหมายของจรรยาในข้อนี้ก็คือ ให้ข้าราชการกรมสรรพากรปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ศีลธรรมจรรยา และจริยธรรมข้าราชการ ไม่หาช่องทางหรือวิธีการหลีกเลี่ยงหลบหลีกเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

คำว่า “ประโยชน์” ตามข้อนี้ หมายความว่ารวมถึงสิ่งที่เป็นทรัพย์สินเงินทองและสิ่งที่ไม่ใช่ทรัพย์สินเงินทอง เช่น การได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องใด ๆ เป็นต้น และเพียงการ “แสวงหา” โดยมิชอบก็ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาในข้อนี้แล้ว แต่ถ้าถึงขั้น “เรียกรับประโยชน์โดยมิชอบ” ก็จะเป็นความผิดทางวินัยทันที

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. เจ้าหน้าที่ออกสำรวจพบสถานประกอบการที่มีรายรับอยู่ในเกณฑ์ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ไม่แนะนำให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาให้บริการเป็นพิเศษแก่สำนักงานบัญชีที่นำแบบแสดงรายการภาษีมายื่นโดยมีข่าวของมากำนัลให้อยู่เนื่อง ๆ
3. เจ้าหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้างไม่ทำการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรตามขั้นตอนและระยะเวลาดตามที่ระเบียบกำหนด
4. เจ้าหน้าที่พัสดุให้พรรคพวกของตนเข้าประมูลซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติให้จำหน่ายและนำออกขายทอดตลาด โดยให้ข้อมูลภายในเพื่อความได้เปรียบในการประมูล
5. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในวันหยุดราชการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์การเสียภาษีอากร โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
6. เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.01) จากผู้ประกอบการ แต่ไม่ดำเนินการลงทะเบียนรับให้แล้วเสร็จในวันที่รับ
7. เจ้าหน้าที่แนะนำผู้ประกอบการให้ทำบัญชีกับสำนักงานบัญชีรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าได้รับผลประโยชน์โดยมิชอบ

2. ความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ข้าราชการกรมสรรพากรพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดเผยอย่างมีเหตุผล ด้วยความบริสุทธิ์ใจ พร้อมรับการตรวจสอบ ดังนี้

- (1) เปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา วิธีการปฏิบัติงานและข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร้องขอตามกรอบของกฎหมาย
- (2) เก็บรักษาหลักฐานไว้พร้อมรับการตรวจสอบ
- (3) ใช้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการในทางที่เป็นประโยชน์ ถูกต้อง ดูแลข้อมูลข่าวสารอย่างระมัดระวัง ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ
- (4) ชี้แจงหรือให้เหตุผลที่เหมาะสมต่อผู้รับบริการ กรณีไม่สามารถปฏิบัติหรือกระทำตามคำขอได้

/คำอธิบาย...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

คำอธิบาย

จุดมุ่งหมายของจรรยาในข้อนี้ก็คือ ให้ข้าราชการกรมสรรพากรปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนใช้อำนาจและดุลพินิจให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มีเอกสารหลักฐานอ้างอิงพร้อมให้ตรวจสอบและสามารถเปิดเผยได้ตามกรอบของกฎหมาย ทั้งยังต้องกำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเรื่องใด ๆ ให้ชัดเจนและเปิดเผย กรณีมีคำขอที่ไม่อาจดำเนินการให้แก่ผู้ร้องขอได้ จะต้องสามารถอธิบายเหตุผลอันเป็นที่ยอมรับได้ตามกฎ ระเบียบ หรือความจำเป็น

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาไม่ได้ปิดประกาศกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานแต่ละงาน
2. เจ้าหน้าที่นำเอกสารทางวินัยซึ่งถือเป็นความลับของทางราชการ ไปโดยไม่ได้รับรองขอให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ แล้วนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนในทางศาล

3. การยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้าราชการกรมสรรพากรพึงยึดมั่นในระบบคุณธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบนโยบายด้วยความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎหมาย รวมทั้งปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามด้วยความภาคภูมิใจ ดังนี้

- (1) ตัดสินใจและกระทำการใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม มีเหตุผลโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวม
- (2) ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง ตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายอันชอบธรรมของผู้บังคับบัญชา
- (3) กล้าปฏิเสธต่อข้อเสนอหรือผลประโยชน์ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม

คำอธิบาย

ข้าราชการกรมสรรพากรมีหน้าที่ปฏิบัติราชการให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการเป็นปกติอยู่แล้ว นอกจากนั้นต้องกล้ายืนยันทันทีที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ในขณะเดียวกันก็ต้องถือเป็นหน้าที่ ที่จะต้องช่วยป้องกันการกระทำผิดกฎหมายและระเบียบของทางราชการด้วย กรณีได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ หากเห็นว่า

/ จะเป็นการ...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

จะเป็นการเสียหายหรือเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 บัญญัติให้เสนอหนังสือขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง แต่หากผู้บังคับบัญชายังคงยืนยันคำสั่ง ผู้รับคำสั่งก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่ขัดขึ้นหลักเลียง

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. ผู้บังคับบัญชามอบหมายหน้าที่การงานให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติไม่ตรงตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง โดยใช้ดุลพินิจส่วนตัวที่ไม่มีเหตุผลเพียงพอตามหลักการบริหารและกฎระเบียบของทางราชการ
2. ร้องเรียนกล่าวหาผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แต่ผู้ร้องเรียนไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนั้นโดยไม่หารือกับผู้บังคับบัญชาให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

4. การไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ข้าราชการกรมสรรพากรพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และปราศจากอคติ ดังนี้

- (1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อผู้รับบริการอย่างเสมอภาค
- (2) รักษาความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทุกฝ่ายได้อย่างเป็นธรรม และเสมอภาค
- (3) ไม่กระทำการอันเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่ยุติธรรม
- (4) มีมาตรฐานในการใช้หลักการและเหตุผลอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

คำอธิบาย

ข้าราชการกรมสรรพากรจะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มาติดต่อราชการ ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือข้าราชการด้วยกัน ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ให้ “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” เพื่อให้บริการที่ดีที่สุด เต็มกำลังความสามารถ ด้วยมาตรฐานเดียวกันโดยไม่แบ่งแยกความแตกต่าง ตลอดจนให้คำแนะนำด้วยความบริสุทธิ์ใจแก่ผู้มาติดต่อราชการ เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและรวดเร็ว

/กรณีตัวอย่าง...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. เจ้าหน้าที่เห็นผู้มาติดต่อราชการในสำนักงาน แต่ไม่สนใจไต่ถามหรือให้บริการ ยังคงนั่งคุยกันหรือนิ่งเฉยเสมือนไม่มีผู้มาติดต่อราชการ
2. เจ้าหน้าที่ลัดคิวการให้บริการให้กับพรรคพวกหรือญาติของตน
3. เจ้าหน้าที่สวมเสื้อหรือเครื่องแต่งกายที่มีเครื่องหมายพรรคการเมืองใด ๆ ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
4. เจ้าหน้าที่รับแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มต่างท้องที่เป็นบางราย
5. เจ้าหน้าที่ชี้แจงเหตุผลแก่ผู้ขอคืนภาษีโดยใช้น้ำเสียงไม่สุภาพ
6. เจ้าหน้าที่ลดมาตรฐานการให้บริการแก่ผู้เสียภาษีรายที่มีปัญหาส่วนตัวต่อกัน

5. การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของประเทศ

ข้าราชการกรมสรรพากรจะต้องยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย ความยุติธรรม เคารพกฎหมาย กติกาของสังคม เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และคุณค่าของประชาชนทุกคน กระทำเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ ดังนี้

- (1) จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (2) ใช้กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านวิชาชีพของตนอย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
- (3) เคารพสิทธิ เสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนและบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน

คำอธิบาย

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นการปกครองด้วยระบอบอื่นใดได้ ถือเป็นหน้าที่ของข้าราชการกรมสรรพากรทุกคนที่จะต้องช่วยกันธำรงรักษาไว้ รวมทั้งการปฏิบัติตัวตามกฎหมายและกติกาของสังคม ไม่อาศัยความเชี่ยวชาญในวิชาชีพเพื่อเบี่ยงเบนความยุติธรรม ไม่ดูหมิ่นถิ่นแคลนผู้มาติดต่อราชการ

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. เจ้าหน้าที่แสดงกริยาดูหมิ่นผู้มาติดต่อราชการ
2. เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้เสียภาษีการจัดตั้งคณะบุคคลที่มีวัตถุประสงค์แสวงหากำไร
3. เจ้าหน้าที่เจตนาพุดจาจุกุกให้ร้ายผู้ร่วมงาน

/ 6. การมุ่งผล...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

6. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้าราชการกรมสรรพากรต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นกระตือรือร้นอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานสำเร็จสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

(1) มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยวิธีการกระบวนกรที่ถูกต้อง ด้วยความรอบคอบ ใฝ่ใจ ระวัง ระมัดระวัง ทันเวลา มีคุณภาพ และเป็นธรรมชาติด้วยความเป็นมืออาชีพ

(2) ประสานงาน รวมพลังสามัคคีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติการกิจให้บรรลุผล เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(3) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีความคิดที่ทันสมัยเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ พร้อมปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ

คำอธิบาย

ข้าราชการกรมสรรพากรจะต้องมีความรู้ในหน้าที่ของตนเองในลักษณะ “รู้ลึก” และยังต้อง “รู้รอบ” ไปถึงงานที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติหน้าที่จึงต้องมุ่งไปที่ผลของงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งต้องประสานกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อความสำเร็จของงานในลักษณะบูรณาการ ข้าราชการกรมสรรพากรจึงต้องมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ขวนขวายหาความรู้ พัฒนาความสามารถและทักษะเพื่อประโยชน์ของตนเองในการปฏิบัติงาน

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. เจ้าหน้าที่ปฏิเสธไม่เข้ารับการฝึกอบรม หรือไม่เข้าร่วมการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมการฝึกอบรมไม่ครบหลักสูตร โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
2. เจ้าหน้าที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ปลดปล่อยงานค้างคั่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
3. เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานเพื่อปฏิบัติการกิจของทางราชการให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. เจ้าหน้าที่ใช้กระดานถามตอบ (web board) ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการในเวลาราชการในเรื่องที่มีชื่อเสียงของทางราชการ เรื่องวิชาการ เรื่องคุณภาพชีวิตหรือสวัสดิการ
5. จัดซื้อพัสดุภัณฑ์ที่คุณภาพต่ำกว่าราคา
6. ใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาโดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์หรือความจำเป็นตามลำดับก่อนหลัง ใช้ดุลพินิจตามความพอใจของตนเอง

/ 7. การดำรง...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

7. การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้าราชการกรมสรรพากรพึงดำรงชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความเชื่อถือศรัทธา และเป็นต้นแบบที่ดีแก่บุคคลทั่วไป ดังนี้

- (1) ดำรงชีวิตเป็นต้นแบบที่ดีของประชาชนด้วยความเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับฐานะของตนและสังคม
- (2) ยึดค่านิยมพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น รวมทั้งอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (3) ประพฤติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เพื่อสืบทอดความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

คำอธิบาย

การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการใช้ชีวิตประจำวันในกรอบของทางสายกลาง ไม่สุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่ง ประกอบด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ตัดสินใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงตามความสามารถและศักยภาพที่ตนมีอยู่

ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้เหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอประมาณ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ รวมทั้งผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการรับมือกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง

การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงยังมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสมดุลในการดำรงชีวิตได้แก่

ความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจ คือการบริหารจัดการให้รายจ่ายสมดุลกับรายรับ ยึดหลักประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ลด ละ ความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต

ความสมดุลด้านสังคม คือ การรู้จักสามัคคี ไม่เอารัดเอาเปรียบ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ช่วยเหลือเกื้อกูลแบ่งปันกันทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังปัญญา เท่าที่จะสามารถ

/ สมดุลด้าน...

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

สมดุลด้านสิ่งแวดล้อม คือ การจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนและคุ้มค่า ไม่ใช้ทรัพยากรให้สิ้นเปลืองเกินความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

สมดุลด้านวัฒนธรรม คือ การร่วมสร้างไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทย การส่งเสริมประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการปลูกฝังวัฒนธรรมไทยที่มีคุณค่าแก่ชนรุ่นหลัง

กรณีตัวอย่างการฝ่าฝืนจรรยา

1. ไม่ปิดเครื่องหรือหน้าจอคอมพิวเตอร์หรือเครื่องพิมพ์เมื่อสิ้นวัน
2. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างไม่ประหยัด ไม่คุ้มค่า

.....

กรณีตัวอย่างที่แสดงไว้ในบทนี้ เป็นตัวอย่างที่ยกขึ้นมาประกอบการอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจ อาจมีกรณีอื่นๆ ที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนจรรยาข้าราชการกรมสรรพากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยส่งทาง E-mail : sotoso@rd.go.th
หรือทำเป็นหนังสือส่งไปที่กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
กรมสรรพากร
